

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201419
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6821201419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., E. XXX/X, zastúpená P. B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., E. XXX/X, proti osobe výživou povinnej (otcovi navrhovateľky): D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní osoby výživou povinnej (otca navrhovateľky) proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 6Pc/10/2021 - 45 zo dňa 28. októbra 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že mení rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15C/52/2007 - 17 zo dňa 30.04.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/162/2007 - 32 zo dňa 25.07.2007 v časti určenia výživného zo strany otca k navrhovateľke tak, že s účinnosťou od 01.10.2021 zvyšuje výživné zo strany otca zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 150,- Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v príslušnom mesiaci vopred.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15C/52/2007-17 (poznámka odvolacieho súdu - takto bol rozsudok vyhlásený, čo vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 28.10.2021, v písomnom vyhotovení zápisnice o pojednávaní a rozsudku je chyba v písaní - č. k. 15C/52/207 - 17) zo dňa 30.04.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/162/2007 - 32 zo dňa 25.07.2007 v časti o určení vyživovacej povinnosti otca k plnoletému dieťaťu tak, že s účinnosťou od 01.10.2021 zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 150,- Eur mesačne; druhým výrokom uložil otcovi povinnosť zročné výživné za dobu od 01.10.2021 do konca mesiaca október vo výške 150,- Eur zaplatiť plnoletému dieťaťu v lehote troch dní od doručenia rozsudku (poznámka odvolacieho súdu - takto bol rozsudok vyhlásený, čo vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 28.10.2021, písomné vyhotovenie zápisnice o pojednávaní a rozsudku, kde je počiatok lehoty na plnenie určený od právoplatnosti rozsudku ani v tejto časti nezodpovedá jeho vyhláseniu) a tretím výrokom vyslovil, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd vychádzal z vyhláseného znenia výrokovej časti rozsudku vyplývajúceho zo zvukového záznamu z pojednávania, nakoľko podľa § 219 ods. 4 Civilného sporového poriadku v platnom znení, len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že podaným návrhom zo dňa 22. 09. 2021 sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného zo strany jej otca z minimálneho zákonom stanoveného výživného na sumu 150,- Eur mesačne počnúc dňom 01.10.2021.

3. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15C/52/2007 - 17 zo dňa 30.04.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/162/2007 - 32 zo dňa 25.07.2007 bolo okrem iného manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené, navrhovateľka - v tom čase ešte maloletá A. Y. bola zverená na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný prispievať na výživu maloletej v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

4. V čase poslednej úpravy výživného mala navrhovateľka 5 rokov. V súčasnosti je plnoletá, je študentkou posledného ročníka L. X. P. v O., s čím sú spojené mesačné výdavky za ubytovanie na internáte vo výške 60,- Eur, za stravu na internáte 50 - 60 Eur, za stravu v škole 18 - 28 Eur, MHD v O. 10,- Eur. Medzi jej ďalšie výdavky patria mesačné náklady na doučovanie angličtiny 40,- Eur, doučovanie na prijímacie skúšky na lekársku fakultu 100,- Eur, sporenie na stužkovú 20,- Eur, hygienické potreby 30 - 50 Eur, vreckové 120 - 150 Eur. Popri tom absolvovanie autoškoly navrhovateľkou činí 700,- Eur. Navrhovateľka vlastný pravidelný príjem nemá, počas dvoch letných mesiacov roka 2020 a jedného mesiaca v roku 2021 pracovala brigádnicou na dohodu, kde dosiahla hrubý príjem 48 - 128 Eur.

5. Matka navrhovateľky má oproti minulosti popri navrhovateľke aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi W. U., nar. XX.XX.XXXX. Je zamestnaná ako učiteľka v N. škole F. O. v S., kde v období od septembra 2020 do augusta 2021 dosiahla čistý priemerný mesačný príjem 1 474,32 Eur. S navrhovateľkou, jej bratom a ich starou matkou bývajú v rodinnom dome vo vlastníctve starej matky navrhovateľky. Mesačné náklady na chod spoločnej domácnosti činia cca 215,- Eur inkaso, 21,- Eur internet, 15,- Eur vývoz žumpy, 86,66 Eur poplatky za mobilné telefóny, 400 - 500,- Eur strava.

6. Otec inú vyživovaciu povinnosť ako k navrhovateľke nemá. V čase poslednej úpravy výživného nebol u otca zistený príjem, z ktorého by bol schopný platiť vyššie ako minimálne výživné a nevlastnil žiadny majetok. V medziobdobí bol zamestnaný väčšinou iba na krátkodobé pracovné úväzky zväčša na základe dohôd, naposledy bol oficiálne trvalejšie zamestnaný v rokoch 2016 a 2017 v spoločnosti X. s. r. o. resp. X. AT L., od tej doby Sociálna poisťovňa o otcovi navrhovateľky žiadny záznam neeviduje. Otec v konaní tvrdil, že je nezamestnaný, okrem dávky v hmotnej núdzi nemá žiadny príjem a nevlastní ani žiadny majetok vyššej hodnoty. Súd prvej inštancie však zistil, že na úrade práce bol zaevidovaný ako uchádzač o zamestnanie až 05.10.2021, t. j. po doručení návrhu na zvýšenie výživného (29.09.2021). Nárok na dávku v nezamestnanosti otcovi nevznikol z dôvodu, že pred zaevidovaním ako uchádzač o zamestnanie nemal splnenú podmienku potrebnej doby platenia sociálneho poistenia. Z výsluchu otca navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 28.10.2021 však bolo zistené, že pred zaevidovaním na úrade práce pracoval ako opatrovateľ svojho kamaráta D. N. v S., s ktorým mal podpísanú dohodu, na základe ktorej mal nárok na odmenu vo výške 4,18 Eur za hodinu osobnej asistencie. Mesačne takto zarobil 600,- Eur v čistom. Túto dohodu ukončili po vzájomnej dohode, pretože sa údajne nezhodli. Otec uviedol, že nemá žiadne výdavky. Tvrdil, že je bezdomovec, býva však v rodičovskom dome. V minulosti mal zlomenú ruku, kvôli tomu má stále problémy, lebo si to nedal operovať. Asi pred týždňom utrpel úraz na hlave, má pár stehov, ale už je v poriadku. Uviedol, že úraz utrpel z dôvodu, že „žije aktívnym nočným životom“. Otec tiež uvádzal, že má aj nejaké neoficiálne príjmy, ale tieto súdu špecifikovať a preukázať odmietol. Poslednú splátku výživného otec poslal navrhovateľke dňa 30.09.2021 za mesiac september, za mesiac október otec výživné ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie nezaplatil.

7. Súd prvej inštancie na základe takto vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 78 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „Zákon o rodine“) porovnávajúc všetky rozhodujúce okolnosti v čase predchádzajúceho rozhodnutia upravujúceho vyživovaciu povinnosť otca k v tom čase ešte maloletej navrhovateľke s okolnosťami zistenými v čase jeho rozhodovania dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov najmä na strane navrhovateľky, ale aj na strane jej otca, preto je jej návrh na zvýšenie výživného plne dôvodný. Súd prvej inštancie konštatoval vzhľadom na značný časový odstup od poslednej úpravy výživného geometrický nárast výdavkov navrhovateľky nielen na stravu, oblečenie, hygienu, ale hlavne na záver stredoškolského štúdia na gymnáziu a na prípravu na štúdium na vysokej škole. Pokiaľ ide o

súčasné pomery otca, súd prvej inštancie mal za to, že aj keď otec navrhovateľky o sebe na jednej strane prezentuje, že je nemajetný bezdomovec bez príjmu, ako uchádzač o zamestnanie sa zaevidoval iba v tesnej súvislosti s vedením tohto súdneho konania. Z pracovnej histórie otca vyplýva, že stabilnú prácu v oficiálnom pracovnom pomere si dlhodobo udržať nedokáže, napriek tomu z jeho výsluchu je zrejmé, že pred zaevidovaním na úrade práce bol schopný dosahovať príjem na základe dohody ako opatrovateľ vo výške 600,- Eur mesačne. Je teda v možnostiach a schopnostiach otca dosiahnuť príjem minimálne vo výške 600,- Eur mesačne. Ako otec sám uviedol, žije aktívnym nočným životom, ktorý z niečoho musí financovať a má aj neoficiálne príjmy, ktoré uviesť a preukázať odmietol. Na tomto základe je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že aj napriek formálnej evidencii otca ako uchádzača o zamestnanie je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať z určitých zdrojov príjem dostatočný pre financovanie jeho súkromných aktivít, pričom v tomto otcovi nebránia ani údajné zdravotné problémy so zle vyliečenou zlomeninou ruky, resp. ani posledný úraz hlavy, ktorý je práve dôsledkom dobrodružného spôsobu života otca. Zo sumy potenciálneho príjmu otca 600,- Eur mesačne predstavuje podľa názoru súdu prvej inštancie primeraný podiel pre určenie výživného navrhovateľke vzhľadom k jej veku a potrebám 25 %. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že obaja rodičia sú povinní plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu rovnomerne v závislosti od ich individuálnych možností a schopností, pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zistené výdavky navrhovateľky doposiaľ financovala prakticky výlučne sama jej matka a otec sa na týchto výdavkoch podieľal iba symbolickým výživným v sume 25,- Eur mesačne. Toto výživné otec síce pláť dcére pravidelne, ale na pokrytie podielu otca na výdavkoch navrhovateľky táto suma ani zďaleka nepostačuje. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie o podanom návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného rozhodol tak, že viazaný návrhom navrhovateľky vyživovaciu povinnosť otca zvýšil s účinnosťou od 01.10.2021 (dodržiavac ustanovenie § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine po podaní návrhu na začatie konania) zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 150,- Eur mesačne. Súd prvej inštancie mal za to, že takto určené výživné je nielen vyjadrením práva navrhovateľky podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, ale je aj zrealizovaním povinnosti otca primerane sa podieľať na životných nákladoch jeho dcéry, aj keď tieto aj naďalej prevažne bude znášať jej matka, ktorá síce dosahuje vyšší príjem, avšak na rozdiel od otca má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu.

8. Súd prvej inštancie určil aj zročné výživné v sume 150,- Eur za obdobie od 01.10.2021 do 31.10.2021 z nasledovných dôvodov:

9. V mesiaci október až do rozhodnutia súdu otec navrhovateľke doposiaľ určené výživné nezaplatil (poslednú splátku zaplatil 30.09.2021 za mesiac september). V súvislosti so zvýšením výživného tak otcovi vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľke zročné výživné za dobu od 01.10.2021 do konca mesiaca október 2021 vo výške 150,- Eur. Takto určené zročné výživné uložil súd prvej inštancie otcovi zaplatiť navrhovateľke v lehote 3 dní od doručenia rozsudku (ako už bolo uvedené vyššie vyplýva to zo zvukového záznamu z pojednávania) s odôvodnením, že rozsudky o určení výživného sú v zmysle § 44 Civilného mimosporového poriadku vykonateľné už doručením.

10. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. m. p.”)

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhovateľky. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval podľa obsahu odvolania za nesprávny z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 C. m. p. a podľa § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.”), t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec navrhovateľky v odvolaní trval na tom, že nie je schopný platiť dcére súdom prvej inštancie stanovené výživné vo výške 150,- Eur, pretože je evidovaný nezamestnaný na úrade práce, priznané sociálne dávky v mesiaci november činili 67,80 Eur a nevlastní žiaden majetok.

12. Navrhovateľka prostredníctvom svojej zástupkyne vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že aj keď otec momentálne žije len zo sociálnej dávky, roky pracoval ako opatrovateľ, zarobil okolo 600,- Eur mesačne v čistom a aj vtedy posielal len 25,- Eur, aj to nepravidelne. Od septembra 2021 poslal len v decembri 25,- Eur. Má auto, ktoré musí tankovať, aby mohol žiť „každodenný nočný život”. Vždy chodí upravene, býva u rodičov, vôbec nežije ako bezdomovec. Sám povedal, že má „nelegálne príjmy”. Jej

náklady sa stále zvyšujú, študuje na strednej škole mimo miesta bydliska a chce ísť študovať na lekársku fakultu. Rodičia majú povinnosť starať sa o svoje dieťa a zabezpečiť mu normálnu životnú úroveň, pričom úsilie v tomto smere vynakladá len matka. Otec by si mohol nájsť poriadne zamestnanie, nepracuje, hoci je mladým, zdravým, silným človekom. Súdom prvej inštancie otcovi zvýšené výživné na sumu 150,- Eur mesačne na jediné dieťa nepovažovala navrhovateľka za žiaden luxus v dnešnej dobe.

13. Otec navrhovateľky sa k jej vyjadreniu nevyjadril.

14. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní osoby výživou povinnej (otca navrhovateľky) podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec v rozsahu odvolania v zmysle § 379 C. s. p., nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 68 C. m. p. z dôvodu, že to nepovažoval pre zistenie skutočného stavu veci za potrebné a rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 C. s. p., avšak nie z odvolacích dôvodov otca, ani čo do výšky zvýšeného výživného, ale pre iné menšie nedostatky a pre zmenu rozhodujúcich okolností pre určenie zročného výživného. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcim sa skutkových zistení a právnych úvah a záverov ohľadne zvýšenia výživného a na toto poukazuje.

15. Reagujúc na odvolacie dôvody otca navrhovateľky odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne a úplne zistil skutočný stav veci v rozsahu potrebnom pre jeho rozhodnutie a vec správne právne posúdil. Odvolací súd len dodáva, že v tomto prípade bola pre určenie výšky zvýšeného výživného rozhodujúca potencialita príjmu otca v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, teda jeho schopnosti a možnosti príjmu. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie jednoznačne vyplynulo zistenie, že otec mal v minulosti preukázaný minimálne príjem z dohody o osobnej asistencii, ktorú ukončil dohodou, čím sa vzdal zárobku, majetkového prospechu bez preukázaného dôležitého dôvodu. Vzhľadom na zákonné kritéria pre určenie výšky výživného uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie je podstatné, že otec v súčasnosti poberá len sociálne dávky z dôvodu jeho evidencie na úrade práce ako uchádzača o zamestnanie, nakoľko je v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať vyšší príjem. Ako správne uviedol súd prvej inštancie a navrhovateľka, aj na „aktívny nočný život“ musí mať otec finančné prostriedky. Vzhľadom na uvedené a skutočnosť, že otec uviedol, že žiadne relevantné výdavky nemá, je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť súdom prvej inštancie zvýšené výživné. Skutočnosť, že tieto schopnosti a možnosti v súčasnosti nevyužíva, nemôže byť na neprospech dieťaťa.

16. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti hodnotiac ich jednotlivo, ako aj vo svojom súhrne prihliadajúc na všetko, čo v konaní pred súdom prvej inštancie vyšlo najavo aj odvolací súd súdom prvej inštancie zvýšené výživné zo strany otca považuje za primerané, zodpovedajúce odôvodneným potrebám navrhovateľky a schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom oboch jej rodičov.

17. Nakoľko odvolací súd nie je v zmysle § 66 C. m. p. odvolacími dôvodmi odvolateľa viazaný, preskúmal výrokovú časť napadnutého rozsudku aj z iných hľadísk. Z prvého výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nie je zrejmé, kedy je výživné za ten-ktorý mesiac splatné, preto odvolací súd určil, že zvýšené výživné je otec povinný platiť priamo navrhovateľke (keďže je už plnoletá) vždy do 15. dňa v príslušnom mesiaci vopred, t.j. za celý mesiac už najneskôr v 15. deň daného mesiaca. Keďže už z tohto dôvodu bolo potrebné tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmeniť (doplniť), v záujme hospodárnosti konania a vzhľadom na jeho predmet - zvýšenie výživného na dieťa, odvolací súd nevrátil pred rozhodnutím o odvolaní vec súdu prvej inštancie za účelom opravy chyby v písaní v prvom výroku napadnutého rozsudku uvedenej v bode 1. odôvodnenia tohto rozsudku, ale sám tento nedostatok napravil zmenenou formuláciou výroku o zvýšení výživného.

18. Odvolací súd nepristúpil v dôsledku zvýšenia výživného k určeniu zročného výživného vzhľadom na novú skutočnosť uvedenú navrhovateľkou v odvolacom konaní - časť výživného za mesiac október mal otec zaplatiť vo výške 25,- Eur v decembri 2021 a otec sa k tomu nevyjadril. Odvolací súd tak nemá spoľahlivo zistený skutočný stav platenia výživného ku dňu jeho rozhodnutia. V prípade neplatenia výživného v súdom stanovenej výške a podania návrhu na vykonanie exekúcie bude vecou návrhu navrhovateľky ako oprávnenej, obrany otca ako povinného, povereného súdneho exekútora a prípadne exekučného súdu ustálenie, aký je dlh na výživnom zo strany otca.

19. Nakoľko odvolací súd zmenil prvoinštančné rozhodnutie, aplikujúc ust. § 2 ods. 1 C. m. p., § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. a § 57 C. m. p. o náhrade trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania nerozhodol, pretože sa jedná o konanie vo veci výživného plnoletých osôb, ktoré je konaním podľa C. m. p. a v zmysle § 57 C. m. p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, ktorý žiadnym z účastníkov tohto konania učený nebol.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor

môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).